

2026-07-30 Nr. NV-2021

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-26-854(2) TAIS-26-9689(3)	DĖL DARBO KODEKSO NR. XII-2603 134 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1552 IR LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110 17, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1553		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2026-08-01	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo nariai P. Kuzmickienė, M. Lingė, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė ir J. Sejonienė siūlo (nuo 2027-01-01):

- ✓ motinystės išmoką mokėti 126 dienas po gimdymo, nepriklausomai nuo nėštumo savaitės ir vaiko gimimo baigties;
- ✓ pratęsti vaiko priežiūros išmokos mokėjimą gimus neišnešiotam vaikui (8 savaitėmis – kai gimė iki 31 nėštumo savaitės bei 4 savaitėmis – kai gimė nuo 32 iki 36 nėštumo savaitės);
- ✓ pratęsti vaiko priežiūros išmokos mokėjimą, jei gaunantis vaiko priežiūros išmoką asmuo suserga sunkia liga (max 122 kalendorinėms dienoms);
- ✓ numatyti atitinkamą atostogų vaikui prižiūrėti pratęsimą Darbo kodekse.

Siekama gerinti moterų socialinę apsaugą po ankstyvo gimdymo ir suteikti didesnes garantijas vaiko priežiūros atostogų metu susirgus vienam iš tėvų.

2025 m. iki 31 nėštumo savaitės gimė 137 naujagimiai, nuo 32 iki 36 nėštumo savaitės – 800. Iš viso 2025 m. gimė 17,5 tūkst. vaikų.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma:

1) Iš esmės pritarti siekiui didinti socialines garantijas vaikų besilaukiančioms ir jau susilaukusioms šeimoms, tačiau nepritarti siūlymui pratęsti vaiko priežiūros išmokos mokėjimą ir atostogų trukmę, kai naujagimis gimsta neišnešiotas ar kai gaunantis vaiko priežiūros išmoką asmuo suserga sunkia liga, kadangi tai:

- pažeistų lygiateisiškumo, proporcingumo ir socialinio teisingumo principus (būtų išskirta viena grupė, neatsižvelgiama į faktinį specialios medicininės priežiūros poreikį; garantijos turi būti grindžiamos socialinėmis įmokomis, o ne individualiomis aplinkybėmis; jau dabar yra pakankamos galimybės organizuoti vaiko priežiūrą pagal šeimos poreikius ir kt.);
- pareikalautų papildomų „Sodros“ biudžeto lėšų:
 - ✓ pratęsti vaiko priežiūros išmokos mokėjimą *gimus neišnešiotam naujagimiui* 2027 m. iš viso reikėtų **apie 21,2 mln. Eur** (iš jų 8 savaitėmis, jei vaikas gimė iki 31 nėštumo savaitės, reikėtų apie 5,5 mln. Eur, o 4 savaitėmis, jei vaikas gimė nuo 32 iki 36 nėštumo savaitės – apie 15,7 mln. Eur);
 - ✓ pratęsti vaiko priežiūros išmokos mokėjimo trukmę 122 kalendorinėmis dienomis, *jei gaunantis vaiko priežiūros išmoką asmuo suserga sunkia liga*, 2027 m. gali reikėti **nuo 11,1 mln. iki 21,4 mln. Eur** (paliestų nuo 0,5 iki 1 pro. visų vaiko priežiūros išmokų gavėjų, t.y. nuo 130 iki 250 atvejų).

2) Atkreipti dėmesį į tai, kad 2026-06-30 priimtais Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pakeitimais jau nustatyta, kad visais atvejais, nepriklausomai nuo nėštumo savaitės, kurią gimė kūdikis, nepriklausomai nuo to, ar kūdikis išgyveno, ar ne, ar moteris pasinaudojo nėštumo ir gimdymo atostogomis iki gimdymo, ar ne, motinystės išmoka mokama už 126 kalendorines dienas, o jei gimdymas komplikotas ar gimė daugiau negu vienas vaikas, papildomai mokama už 14 kalendorinių dienų. Atsižvelgiant į tai, siūlymo svarstymas nebėra tikslingas.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☒Taip ☐Ne nurodytas prie priemonių (žr. aukščiau)

	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐ Taip ☐ Ne

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐ Taip ☒ Ne
--	---	--

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS ☒ TM ☒ FM ☐ AM ☒ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☐ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM ☐ LSA ☒ Verslo asociacijos ☒ Profesinės asociacijos ☐ Nevyriausybinių organizacijų ☒ Kita - „Sodros“ valdyba, VDI Su FM, EIM, „Sodros“ valdyba ir VDI – be pastabų. Patikslinta pagal TM pastabas.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026-07-14 išvadoje Nr. NV-1883 pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų nebėra (2026-07-29 išvada Nr.NV-2016).
--

PAŽYMĄ PARENGĖ Daiva Buivydaitė-Garbštienė Socialinės politikos grupė , Pavaduojanti A. Gratulevičienę
